

MITRAL STENOZI ANIQLANGAN HOMILADOR AYOLLARDA QON IVISH SISTEMASINING AHAMIYATI

To'xtayeva Mehriqul Ashurovna
Bukhara State Medical Institute

Ushbu ilmiy ishda homiladorlik davridagi yurak patologiyalarda qon tizimidagi o'zgarishlar va ushbu kasallikning diagnostika va davolashda qon biomarkerlarining ahamiyati mavzusiga bag'ishlangan. Yurak kasalliklari rivojlanayotgan mamlakatlarda onalar o'limining muhim sababidir. Yurakning revmatik kasalligi bu o'limning katta qismini keltirib chiqaradi va mitral stenoz eng keng tarqalgan shikastlanishdir. Ishning maqsad va vazifalariga muvofiq 110 nafar homilador ayol tekshirildi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, mitral stenoz bo'lgan homilador ayollarda tizimli yallig'lanish belgilari (ECHT, CRO, IL-8, TNF- α ning oshishi), giperkoagulyatsiya (fibrinogen va D-dimerning yuqori darajasi) va immunitet muvozanatining buzilishi (IL-10 ning pasayishi, IL-2 ning oshishi) ustunlik qiladi.

Material va usullar. Ishning maqsad va vazifalariga muvofiq 110 nafar homilador ayol tekshirildi. Ilmiy izlanish dasturi Buxoro Davlat tibbiyot institutining 2-son akusherlik va ginekologiya kafedrası bilan birgalikda Buxoro Perinatal markazi, Buxoro shahar tug'ruq majmuasi negizida amalga oshirildi. O'rtacha yosh $28,4 \pm 4,7$ yoshni tashkil etdi. 110 nafar homilador ayollarda chuqur tadqiqotlar o'tkazildi. I-guruh fiziologik homiladorlik bo'lgan 40 nafar soglom homilador ayoldan iborat, II-guruh homiladorlik kechki davrida mitral teshik stenoz bo'lgan 35 nafar homilador ayol, III – guruh ushbu patologiya homiladorlikning dastlabki bosqichlarida aniqlanadigan, xavf darajasini baholanadigan, o'z vaqtida davolovchi antirevmatik va kardiotonik dori terapiyasi qo'llaniladigan 35 nafar ayoldan iborat.

Natijalar. Gemoglobinning o'rtacha darajasi 116,4 g/l (SD = 12,3) ni tashkil etdi, bemorlarning 21,8% da uning ko'tarilishi va 17,3% da pasayishi qayd etildi. Leykotsitoz 12,7%, leykopeniya - 3,6%, o'rtacha $8,2 \times 10^9/l$ aniqlandi. ECHT darajasi tekshirilganlarning 63,6% da me'yordan oshgan (o'rtacha - 27,1 mm/soat), C-reaktiv oqsil (CRO) esa ayollarning 55,5% da oshgan (o'rtacha 9,8 mg/l), bu faol yallig'lanish jarayonidan dalolat beradi.

Muhokama. Olingan ma'lumotlar mitral stenoz bo'lgan homilador ayollarning immun va yallig'lanish holatida sezilarli o'zgarishlarni ko'rsatadi. ECHT, CRO, IL-8 va TNF- α darajasining oshishi surunkali yallig'lanish jarayoni mavjudligini tasdiqlaydi, bu klapanlarning revmatik shikastlanishi faolligi bilan ham, gemodinamikaning buzilishi bilan ham bog'liq bo'lishi mumkin.

Fibrinogen va D-dimerning sezilarli darajada oshishi giperkoagulyatsiya holatini ko'rsatadi, bu homiladorlik kontekstida alohida xavf tug'diradi va trombotik asoratlar xavfini oshirishi mumkin.

Xulosa. Shunday qilib, mitral stenozi bo'lgan ayollarda homiladorlik yallig'lanish, immun javob va gemostaz tizimlarida kuchli o'zgarishlar bilan birga kechadi, bu esa diqqat bilan dinamik kuzatuv va, ehtimol, dori-darmonlar bilan tuzatishni talab qiladi. Shuningdek, leykotsitozning o'rtacha darajasi va gemoglobinning tez-tez pasayishi aniqlandi, bu homiladorlikning fiziologik o'zgarishlari bilan ham, surunkali yurak-qon tomir patologiyasi tufayli qo'shimcha yuk bilan ham bog'liq bo'lishi mumkin. Yallig'lanishni qo'llovchi sitokinlar (IL-8, TNF- α) darajasining oshishi revmatik jarayon faolligining markerlari va homiladorlikning salbiy oqibatlari prediktorlari bo'lishi mumkin. Gemostaz tizimidagi buzilishlar, ayniqsa D-dimer va fibrinogenning oshishi tromboembolik asoratlar xavfini aks ettiradi va monitoringda alohida e'tiborni talab qiladi.